ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK II Warszawa, dnia 5 sierpnia 1938 r. Nr 42

TREŚĆ:

134.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 28 lipca 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 22 lutego 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Częstochowy.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Częstochowie w dniu 22 lutego 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Częstochowy.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 9 czerwca 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 34, poz. 91).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

135.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 28 lipca 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 9 kwietnia 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze miasta Częstochowy i gmin: Grabówka, Rędziny i Wrzosowa.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Częstochowie w dniu 9 kwietnia 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze miasta Częstochowy i gmin: Grabówka, Rędziny i Wrzosowa.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 15 czerwca 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 35, poz. 96).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

136.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 28 lipca 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 14 maja 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów ceramicznych na obszarze miasta Gdyni oraz powiatów: morskiego i kartuskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Gdyni w dniu 14 maja 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich zakładów ceramicznych na obszarze miasta Gdyni oraz powiatów: morskiego i kartuskiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 23 czerwca 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 36, poz. 102).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

137.

ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 2 sierpnia 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 2 maja 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu ogólnego, z wyłączeniem niektórych przemysłów, na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem miasta Gdyni oraz powiatów: lipnowskiego, nieszawskiego, rypińskiego i włocławskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Bydgoszczy w dniu 2 maja 1938 r. w drodze dobrowolnego postępowania arbitrażowego, nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich zakładów przemysłu ogólnego, z wyłączeniem przemysłu rybno-wędzarniczego, konserwowego, hut szklanych oraz przemysłów i firm, wymienionych w § 4 układu, na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem miasta Gdyni oraz powiatów: lipnowskiego, nieszawskiego, rypińskiego i włocławskiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 13 czerwca 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 35, poz. 97).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

138.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 28 lipca 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót brukarskich i ramarskich na obszarze miasta Gdyni układowi zbiorowemu pracy z dnia 18 maja 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Fabrykantów i Przemysłowców w Gdyni oraz Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Gdyni, zgłosiły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót brukarskich i ramarskich na obszarze miasta Gdyni układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Gdyni w dniu 18 maja 1938 r.:

a) po stronie pracodawców przez Związek Fabrykantów i Przemysłowców w Gdyni,

b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Gdyni.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy 70 Obwodu (Gdynia, ul. Świętojańska Nr 39) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
Dyrektora Departamentu

(—) *J. Zagrodzki*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 28.VII. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

Pomiędzy Związkiem Fabrykantów i Przemysłowców w Gdyni, zastąpionym przez pełnomocnych delegatów w osobach pp. J. Klujewa i J. Kunerta — z jednej strony, a Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Gdyni, zastąpionym przez pełnomocnych delegatów w osobach pp. A. Paradysza, W. Sikory, B. Plucińskiego i F. Makowskiego — z drugiej strony

zawarto w dniu 18 maja 1938 r. układ zbiorowy pracy dla zawodu brukarskiego i ramarskiego na obszarze miasta Gdyni następującej treści:

§ 1.

Niniejszy układ zbiorowy pracy zawierają strony na czas od dnia 18 maja 1938 r. do dnia 31 maja 1939 r., z tym, że o ile jedna ze stron nie zapowie wygaśnięcia układu na miesiąc przed upływem terminu jego ważności, wówczas przedłuża się jego moc obowiązującą na następny roczny okres czasu z zachowaniem wyżej ustalonego terminu zapowiedzenia wygaśnięcia.

§ 2.

Z prawa pierwszeństwa przy przyjmowaniu do pracy korzystać będą przede wszystkim robotnicy miejscowi, tj. zamieszkujący teren m. Gdyni oraz gminy do niej przyległe. Przy zwalnianiu zaś, redukcji ulegać będą przede wszystkim robotnicy pozamiejscowi.

§ 3.

Strony zgodnie ustalają, że czas pracy regulowany będzie ustawą z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 734) z tym zastrzeżeniem, że każdy brukarz i ramarz w czasie trwania 8-mio godzinnego dnia pracy korzystać będzie prócz przerwy obiadowej z 15-to minutowych przerw odpoczynkowych, wynoszących w sumie czasokres półtorej godziny. Przerw tych nie odlicza się od czasu pracy i są one wynagradzane w myśl zasad niniejszego układu.

§ 4.

Minimalna wydajność pracy w czasie 8-mio godzinnego dnia pracy, wliczając w to półtorej godziny przerw odpoczynkowych, wynosić winna dla jednego brukarza:

a) dla kostki małej 10 X 10 układanej w łuki lub rządki . . . . 15 m^2
b) dla kostki małej wiązanej na krzyż . . . 18 m^2
c) dla kostki dużej . . . . 25 m^2
d) dla bruku poligonalnego . . . . 29 m^2
e) dla bruku dzikiego . . . . 31 m^2
f) dla bruku kładzionego na mech przy skarpach 15 m^2
g) dla płyt cementowych 50 X 50 . . . . . 37 m^2
h) dla krawężników betonowych normalnych mb 37 mb.

§ 5.

Robotnik winien posiadać przy wykonywaniu pracy narzędzia brukarskie własne.

Do narzędzi brukarskich należą:

a) dla brukarza: młotek, calówka, sznur i waga,
b) dla ramarza (ubijacza): łopata.

Za używanie własnej ramy do ubijania przez ramarza pracodawca winien wypłacić robotnikowi odszkodowanie za zużycie narzędzia wynoszące 40 gr dziennie przy pracy 8-mio godzinnej.

§ 6.

Prawo do pełnej stawki płacy ustalonej w § 7 niniejszego układu mają ci brukarze i ramarze, którzy wykażą się książeczkami czeladniczymi lub zaświadczeniem wydanym przez przedsiębiorstwo budowlane lub brukarskie, należące do związku pracodawców będącego stroną w niniejszym układzie, lub zaświadczeniem wydanym przez przedsiębiorstwo sądownie zarejestrowane i prowadzące większe roboty drogowe lub brukarskie na terenie województwa pomorskiego lub poznańskiego.

§ 7.

Wynagrodzenie minimalne za godzinę pracy brukarza wynosi zł 1,60.

Wynagrodzenie minimalne za godzinę pracy ramarza wynosi zł 1,25.

§ 8.

Ustala się zasadniczą normę zatrudnienia przy robotach brukarskich, która wynosi 2-ch ramarzy na 3-ch brukarzy, z tym, że ilość faktycznie potrzebnych ramarzy ustala pracodawca, zależnie od rodzaju i warunków pracy. Przy robotach reperacyjnych i konserwowych powinien być zasadniczo zatrudniony 1 ramarz na 1 brukarza.

§ 9.

Związki pracodawców i pracowników występujące w niniejszym układzie mają prawo i obowiązek wzajemnej interwencji we wszelkich sprawach wynikłych na tle stosunku pracy między pracodawcą i pracownikiem lub na tle interpretacji niniejszego układu zbiorowego.

Gdynia, dnia 18 maja 1938 r.

Za Związek Fabrykantów i Przemysłowców w Gdyni:

(—) *J. Klujew* (—) *J. Kunert*

Za Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Gdyni:

(—) *A. Paradysz* (—) *W. Sikora* (—) *B. Pluciński*
(—) *F. Makowski*

139.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 28 lipca 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Zamościa układowi zbiorowemu pracy z dnia 4 maja 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Zawodowy Dozorców Domowych i Służby Domowej, Od-

dział w Zamościu, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Zamościa układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Zamościu w dniu 4 maja 1938 r.:

a) po stronie pracodawców przez następujących przedstawicieli właścicieli nieruchomości m. Zamościa: S. Mateję, P. Klimkiewicza, E. Epsztejna i J. Edelsberga,
b) po stronie pracowniczej przez Związek Zawodowy Dozorców Domowych i Służby Domowej, Oddział w Zamościu, oraz Związek Robotników Dozorców Domowych, Służby Domowej i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział w Zamościu.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy V Okręgu (Lublin, Krakowskie Przedmieście Nr 56) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
Dyrektora Departamentu

(—) *J. Zagrodzki*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 28.VII. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

ustalający warunki pracy i płacy dozorców domowych na obszarze m. Zamościa.

§ 1.

Układ niniejszy dotyczy właścicieli nieruchomości m. Zamościa, którzy zatrudniają dozorców domowych w rozumieniu niniejszego układu.

§ 2.

Za dozorcę domu w rozumieniu niniejszego układu uważa się osobę bez względu na płeć (z wyjątkiem nieletnich), którą właściciel domu przyjął do pracy w charakterze dozorcy domu i powierzył jej nadzór nad nieruchomością.

§ 3.

Zawarcie umowy z dozorcą domowym następuje przez dopuszczenie takowego do pracy związanej z utrzymaniem porządku w nieruchomości. Rozwiązanie umowy może nastąpić przez wypowiedzenie takowej przez którąkolwiek ze stron na trzy miesiące naprzód w terminach: 31 grudnia, 28 lutego, 31 marca, 30 kwietnia, 31 maja i 31 lipca każdego roku.

§ 4.

Dozorca domu otrzymywać będzie pensję miesięczną z dołu, poczynając od dnia 1 kwietnia 1938 r. w wysokości zależnej od kategorii obsługiwanej nieruchomości. Ustala się dwa rodzaje nieruchomości, a mianowicie: a) domy w śródmieściu i b) domy na przedmieściach.

Pierwszy rodzaj nieruchomości dzieli się na 5 kategorii, w których wynagrodzenie wynosi:

Kategoria I-a:	domy trzypiętrowe i posesje skadające się z kilku domów	50 zł
Kategoria II-a:	domy składające się z jednej budowli trzypiętrowej	45 „
Kategoria III-a:	domy dwupiętrowe	35 „
„ „	domy dwupiętrowe przelotne . .	25 „
„ „	domy dwupiętrowe przelotne mieszane, tj. z jednej strony dwupiętrowe, zaś z drugiej strony jednopiętrowe lub parterowe	25 „
Kategoria IV-a:	domy jednopiętrowe i parterowe, posiadające zakłady przemysłowe i handlowe	20 „
Kategoria V-a:	domy parterowe	15 „

Drugi rodzaj nieruchomości dzieli się na trzy kategorie, w których wynagrodzenie wynosi:

Kategoria I-a:	duże posesje i kamienice	45 „
Kategoria II-a:	posesje średniej wielkości	23 „
Kategoria III-a:	posesje mniejsze	10 „

W przypadku sporu, do której kategorii zaliczyć należy daną nieruchomość, rozstrzyga Komisja Rozjemcza. W domu pod nazwą „Podkarpie" dozorca domowy pobierać będzie 65 zł.

Dotychczasowe warunki wynagrodzenia wyższe od przewidzianych w niniejszym układzie pozostają w mocy. Dowodem rozrachunku między pracodawcą i dozorcą domowym będzie książeczka obrachunkowa.

§ 5.

Dozorca otrzymuje bezpłatnie mieszkanie jednoizbowe z prawem używalności strychu do suszenia bielizny własnej i piwnicy na opał lub w razie możności odpowiednią komórkę. Mieszkanie oddane do użytku dozorcy winno odpowiadać wymogom sanitarnym i przepisom prawa budowlanego.

Potrzebny remont mieszkania odbywa się na koszt pracodawcy. Mieszkanie dozorcy przynajmniej raz do roku musi być bielone na koszt właściciela nieruchomości i w razie potrzeby wyremontowane.

Jeżeli pracodawca nie posiada lokalu na mieszkanie dozorcy odpowiadającego wymogom wymienionym w ust. 1 niniejszego paragrafu, obowiązany jest wypłacać dozorcy ekwiwalent mieszkaniowy na wynajęcie innego mieszkania w wysokości 10 zł miesięcznie dla kategorii I, II i III, zaś w pozostałych kategoriach 6 zł miesięcznie.

O przydatności mieszkania orzeka Komisja Sanitarno-Budowlana Zarządu Miejskiego m. Zamościa.

§ 6.

Dozorca domu zobowiązuje się dbać o powierzony jego opiece dom lub nieruchomość, utrzymywać takowy w czystości, a w szczególności: myć klatki schodowe raz na tydzień w miesiącach letnich i raz na dwa tygodnie w miesiącach zimowych i stosować się do poleceń Komisji Sanitarnej oraz organów bezpieczeństwa, a nadto do poleceń wydawanych przez pracodawcę. Również dozorca winien dbać o czystość: w podwórzu, na ulicy, chodnikach i rynsztokach przed domem.

§ 7.

Dozorca otrzymuje od właściciela domu narzędzia potrzebne mu do pracy w celu utrzymywania posesji w należytym porządku i czystości, a w szczególności właściciel domu winien dostarczyć dozorcy: miotły, łopaty, kilofa, skrobacza, dwóch

wiader, ścierek, szczotki do szorowania, szczotki do zamiatania, szufli do zbierania śmieci, taczek, młotka, obcęgów, szarego mydła w miarę potrzeby.

§ 8.

Pracodawca udzieli dozorcy urlopu w ramach ustawy o urlopach.

§ 9.

Natychmiastowe rozwiązanie stosunku służbowego nastąpić może w przypadkach przewidzianych w art. 16, 17, 18 i 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 324).

§ 10.

W razie przejścia posesji na innego właściciela z tytułu sprzedaży dobrowolnej lub przymusowej, w drodze spadku lub innego tytułu, nowonabywca lub sukcesorowie mocą samego prawa wstępują w stosunki z dozorcą, wynikające z umowy o pracę.

§ 11.

W razie śmierci dozorcy, pracodawca zezwoli rodzinie zmarłego na bezpłatne zajmowanie mieszkania służbowego w ciągu sześciu tygodni od daty zgonu dozorcy, zaś po upływie tego terminu lokal winien być bezzwłocznie i bez wypowiedzenia przez rodzinę zmarłego opróżniony.

§ 12.

Zrzeczenie się z góry nawet na piśmie wynagrodzenia za pracę jest nieważne.

Po zwolnieniu z pracy pracodawca wyda dozorcy świadectwo pracy zgodnie z przepisami w tej mierze obowiązującymi.

§ 13.

Dozorcy domu zobowiazują się nie przyjmować do mieszkań służbowych sublokatorów bez zgody pracodawcy pod rygorem rozwiązania stosunku służbowego.

§ 14.

Dozorca domu ma prawo trudnić się pracą zarobkową poza dozorem domu, byleby utrzymywał dom w czystości i porządku oraz wypełniał wszystkie obowiązki jako dozorca domu.

§ 15.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r. O ile w terminie trzymiesięcznym przed wygaśnięciem układu niniejszego nie nastąpi zapowiedzenie jego wygaśnięcia przez którąkolwiek ze stron, układ ten obowiązywać będzie do dnia 31 marca 1940 r. lub i nadal na tych samych warunkach.

Zamość, dnia 4 maja 1938 r.

Przedstawiciele Związku Zawodowego Dozorców Domowych i Służby Domowej, Oddz. w Zamościu:

(—) *Z. Klaudel*
(—) *E. Bober*

Przedstawiciele Związku Robotników Dozorców Dom., Służby Domowej i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział w Zamościu:

(—) *Hilary Szecher*
(—) *Mikołaj Nosalski*

Przedstawiciele właścicieli nieruchomości m. Zamościa wybrani w dniu 9.IV. 1938 r. przez ogół właścicieli nieruchomości m. Zamościa stosownie do protokółu z dnia 9.IV. 1938 r.:

(—) *Stanisław Mateja*
(—) *P. Klimkiewicz*
(—) *E. Epsztejn*
(—) *J. Edelsberg*

układ zawarto w obecności:

(—) *St. Budzyński*
p. o. inspektor pracy 27 obwodu

140.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 28 lipca 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów gastronomicznych na obszarze województwa pomorskiego z wyłączeniem m. Gdyni oraz miejscowości: Helu, Juraty, Boru, Jastarni, Kuźnicy, Chałup, Hallerowa, Władysławowa (Wielkiej Wsi), Chłapowa, Cetniewa, Lisiego Jaru, Jastrzębiej Góry, Tupadłów i Karwi układowi zbiorowemu pracy dla kelnerów z dnia 2 maja 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Towarzystw Restauratorów, Właścicieli Hoteli i Kawiarń, Okrąg Pomorski w Toruniu zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów gastronomicznych na obszarze województwa pomorskiego z wyłączeniem m. Gdyni oraz miejscowości: Helu, Juraty, Boru, Jastarni, Kuźnicy, Chałup, Hallerowa, Władysławowa (Wielkiej Wsi), Chłapowa, Cetniewa, Lisiego Jaru, Jastrzębiej Góry, Tupadłów i Karwi układowi zbiorowemu pracy dla kelnerów, zawartemu w Toruniu w dniu 2 maja 1938 r.:

a) po stronie pracodawców przez Związek Towarzystw Restauratorów, Właścicieli Hoteli i Kawiarń — Okrąg Pomorski w Toruniu i Centralny Związek Dzierżawców Restauracyj Kolejowych w Polsce, Oddział w Toruniu,

b) po stronie pracowniczej przez Polski Związek Zawodowy Kelnerów i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okrąg Pomorski Z. P. Z. Z.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy XI Okręgu (Toruń, ul. Kochanowskiego Nr 1) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
Dyrektora Departamentu

(—) *J. Zagrodzki*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 28.VII. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

W dniu 2 maja 1938 r. w Inspektoracie Pracy XI Okręgu w Toruniu pomiędzy:

1) Związkiem Towarzystw Restauratorów, Właścicieli Hoteli i Kawiarń na Pomorzu w Toruniu, Nowomiejski Rynek 7 i

2) Centralnym Związkiem Dzierżawców Restauracyj Kolejowych w Polsce oddz. w Toruniu, Nowomiejski Rynek Nr 7

— ze strony pracodawców,

a Polskim Związkiem Zawodowym Kelnerów i Pokrewnych Zawodów, Okrąg Pomorski w Bydgoszczy, ul. Chrobrego Nr 20

— ze strony pracowników

zawarty został układ zbiorowy pracy treści następującej:

§ 1.

Na obszarze województwa pomorskiego, prócz Gdyni i wybrzeża morskiego, w zakładach gastronomicznych kelnerzy otrzymują 10% od zainkasowanych kwot; procent dolicza się do rachunków.

W zakładach, w których pracownicy otrzymywali wyżywienie bezpłatnie, będą je otrzymywać nadal bezpłatnie. W zakładach, w których pracownicy nie otrzymywali bezpłatnego wyżywienia, otrzymają wyżywienie za maksymalną opłatą, a mianowicie: za śniadanie 20 gr, za obiad 40 gr, a za kolację z herbatą również 40 gr.

W razie zaangażowania pracowników do pracy wypomóżkowej, np. na bankiety i inne obstalunki, wynagrodzenie dla każdego zatrudnionego ustala się na 10%.

W przypadku wyjazdu na wypomóżki pracodawca ponosi rzeczywiste koszty przejazdu koleją w obydwie strony klasą III-cią.

§ 2.

Każdego pracownika obowiązuje tajemnica handlowo-wewnętrzna, a w przypadku udowodnienia odnośnej winy, pracownik może być natychmiast zwolniony.

§ 3.

Do obowiązku pracownika gastronomicznego należy całkowite ustawienie i sprzątanie przydzielonego rewiru, jak też polerowanie i przecieranie szkła, plateru, porcelany oraz założenie piwa, gdy zajdzie nagła potrzeba.

Zakład obowiązany jest dostarczyć pracownikom potrzebnych przedmiotów do pracy: jak serwetki (kelnerki) i książki bonowe.

§ 4.

Uczniowie kelnerscy z nieukończoną praktyką nie mogą obsługiwać rewiru samodzielnie, jak również nie wolno im pobierać procentów. Natomiast mogą zastąpić kelnera w jego rewirze.

§ 5.

Przyjmowanie kelnerów może odbywać się za pośrednictwem Społecznego Biura Pośrednictwa Pracy przy wymienionym Związku pracowników lub przez Biuro Pośrednictwa Pracy przy Wojewódzkim Biurze Funduszu Pracy i jego Ekspozytury. Przyjmowanie za pośrednictwem Społecznego Biura Pośrednictwa Pracy odbywać się będzie na podstawie listu polecającego (przekazu); odcinek przekazu winien być przez pracodawcę kwitowany i odesłany do Związku lub Biura Pośrednictwa Pracy przy W. B. F. P.

O ile nie ma przeszkód ustawowych, pracodawca może zatrudnić pomocnika z innego Oddziału (miasta).

§ 6.

Zwolnienie pracowników odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

§ 7.

W razie choroby pracownika lub innej uzasadnionej przyczyny, z powodu której nie przybył do pracy, zastępstwo może być uskutecznione innym pracownikiem, poleconym przez Związek, na przyjęcie którego zgadza się właściciel lokalu.

§ 8.

Związek Zawodowy, który zawarł niniejszy układ zbiorowy pracy, bierze całkowitą tak moralną, jak i materialną odpowiedzialność za członka, poleconego przez Związek.

W przypadku dopuszczenia się przywłaszczenia przez poleconego pracownika, Oddział wymienionego Związku pracowniczego ponosi całkowitą odpowiedzialność materialną w granicach jednodniowego targu, który musi być wypłacony nie później niż w 14 dni od zgłoszenia przez pracodawcę pretensji.

Zgłoszenie pretensji musi nastąpić pisemnie i to nie później niż w 48 godzin po stwierdzeniu nadużycia.

Z powyższego wyłącza się odpowiedzialność świadczenia socjalnego.

Na świadczenia socjalne zatrudnieni pracownicy wpłacają codziennie 1% od sumy targu, zaś z końcem każdego miesiąca następuje szczegółowe rozliczenie.

§ 9.

Pracownicy nie mogą odpowiadać za normalne zużycie sprzętów i naczyń w danym zakładzie. Natomiast winni codziennie stwierdzać ilość powierzonego plateru, a w razie braku zawiadamiać pracodawcę.

§ 10.

Niniejszy układ zbiorowy pracy obowiązuje od dnia 2 maja 1938 r. do dnia 30 kwietnia 1939 r.; jeżeli jednak jego wyga-

śnięcie nie zostanie zapowiedziane przez jedną ze stron na trzy miesiące przed upływem terminu, układ zbiorowy uważany będzie za przedłużony każdorazowo na okres roczny.

W Toruniu, dnia 2 maja 1938 r.

Polski Zw. Zaw. Kelnerów i Pokr. Zaw. Okr. Pomorski Z. P. Z. Z.:

(—) *Józef Piszcz*
sekr. okr.

(—) *Roman Tobolewski*

(—) *Konstanty Kerlin*

(—) *Feliks Theiss*

(—) *Jan Kaliszewski*

(—) *Konrad Nowakowski*

Centralny Zw. Dzierżawców Restauracyj Kolejowych w Polsce
Oddz. na Okrąg Dyrekcji Toruńskiej:

(—) *Władysław Napierała*

Związek Towarzystw Restauratorów, Wł. Hoteli i Kawiarń Okrąg Pomorski w Toruniu, ul. Nowomiejski Rynek 7

(—) *Leon Penkalla*
prezes

(—) *Roman Hermanowski*

Rejestruję. Dnia 4 maja 1938 r.

Nr rej. 18.

Inspektor Pracy XI Okręgu:
(—) *dr H. Bartonec*

718

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40

Drukarnia Państwowa Nr 100430. 26.VII.1938. 800.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 40 gr.**